

Nemzetközi munkajogi konferencia Pécsett a közép-kelet-európai tagállamok jogharmonizációjáról

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Összehasonlító és Európai Munkajogi Intézete 2010. április 16-án nemzetközi konferenciát szervezett „Implementation of labour law directives into the national law in the East European Member States” címmel. A rendezők szándékai szerint az angol Kenner professzor nyitó előadását öt kelet-európai oktató referátuma követte volna. Az élet meglepetésszerűen átírta a konferencia programját, ugyanis az izlandi vulkánkitörést követő repülési tilalom miatt két előadó – az angol Jeffrey Kenner és a litván Vida Petrylaite – nem tudtak eljutni Pécsre. Ennek ellenére a konferencián résztvevők igen érdekes előadásokat hallhattak a többi előadótól.

A konferencia központi témája a munkajogi irányelvek átültetése a közép-kelet-európai tagállamok jogába és az ennek során felmerülő aktuális problémák ismertetése volt. A tervezett első előadást Jeffrey Kenner, a nottingham-i egyetem európai jogi tanszékének professzora tartotta volna az európai munkajog személyi hatályáról, különös tekintettel a kölcsönzött munkavállalókra. Ez az előadás, csakúgy, mint Vida Petrylaite, a vilnius-i egyetem oktatójának előadása az említett repülési tilalom miatt elmaradt.

A közép-kelet-európai nemzeti előadóknak három témában kellett beszámolniuk nemzeti tapasztalataikról. Elsőként azt kellett bemutatniuk, hogy saját országukban hogyan ültetik át az európai uniós munkajogi irányelveket és milyen az átvételi eljárás folyamat, létezik-e valamilyen kötelező egyeztetés a munkáltatók és a szakszervezetek képviselőivel, továbbá milyen szerepet játszanak a kollektív szerződések a jogharmonizációban. Második témaként az előadók ismertették, hogy melyek a legégetőbb problémák jelenleg a nemzeti jogukban a munkajogi jogharmonizációval összefüggésben. A harmadik téma a munkaerő-kölcsönzésről szóló 2008/104. számú irányelv nemzeti jogba történő átültetése volt. A nemzeti előadók ismertették a munkaerő-kölcsönzés szabályozását saját államukban, annak összhangját az irányelvvel és azt, hogy milyen változtatások szükségesek ahhoz, hogy a nemzeti szabályozás megfeleljen az irányelvben rögzítetteknek.

A megadott témákban elsőként Leszek Mitrus, a krakkói Jagello egyetem oktatója, a munkajogi és szociális jogi tanszék vezetője ismertette a lengyel munkajogi jogharmonizáció aktuális helyzetét. Mitrus előadta, hogy a lengyel jogban a kollektív szerződések csak másodlagos szerepet játszanak a munkajogi irányelvek átültetésében, mivel kollektív szerződés nem keletkeztet jogot minden munkavállaló számára, ezért az irányelvek átültetésénél ez nem lenne megfelelő megoldás. A 2008/104. számú irányelv kapcsán kiemelte, hogy a lengyel szabályozás fő irányvonala megegyezik az irányelv elvárásaival, kisebb módosítások azonban szükségesek lehetnek, például az irányelv 6. cikk (1) bekezdése által követelt tájékoztatás bevezetése. Összességében a munkaerő-kölcsönzés a len-

gyel munkajogban elfogadott és általánosan használt jogintézménnyé vált. A legutóbbi, 2009-es törvényi módosítások a szabályozás rugalmasabbá tételének irányába mutatnak.

A román munkajogi jogharmonizáció aktuális kérdéseiről Felicia Rosioru, a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem oktatója referált. Rosioru előadása alapján a román jogharmonizációban a kollektív szerződések (szintén) ritkán játszanak szerepet. Jelenleg a legnagyobb munkajogi problémát annak a nemzeti reformcsomagnak a megvalósítása képezi, ami az Európai Unió céljaihoz kapcsolódóan Romániában a rugalmas és biztonságos foglalkoztatást kívánja ösztönözni. Rosioru rámutatott, hogy a munkaerő-kölcsönzés Romániában mostanáig kivételes foglalkoztatási formának tekinthető, mivel kizárólag a törvényben pontosan meghatározott esetekben és legfeljebb 18 hónapra lehet munkavállalót kölcsönözni. A munkaerő-kölcsönzés ezért Romániában nem elterjedt foglalkoztatási forma, a létező munkaerő-kölcsönző cégek pedig tipikusan külföldre kölcsönöznek munkaerőt.

A magyar munkajogi jogharmonizáció aktualitásairól Horváth István, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium jogi főosztályának főosztályvezetője tartott érdekfeszítő referátumot. Előadásában kiemelte, hogy a közeljövőben a magyar jogharmonizáció előtt három nagy feladat áll; a munkaerő-kölcsönzésről szóló irányelv mellett a szülői szabadságról szóló 2010/18. számú irányelv és az Európai Üzemi Tanácsról szóló 2009/38. számú irányelv átültetése ró feladatot a magyar jogalkotóra. Folyamatban van továbbá a munkaidő-szervezéséről szóló irányelv módosítása, ami elfogadása esetén Magyarország tekintetében is jogszabály-módosítást követel. Az előadó szerint a korábban elhangzott referátumokhoz hasonlóan Magyarországon sincs tényleges gyakorlati jelentőségük a kollektív szerződéseknek az irányelvek átültetésében. Horváth István rámutatott, hogy az Európai Unió bizottsága számos esetben nem csak az irányelvek céljának megvalósítását várja el a tagállamoktól, hanem azok szó szerinti átültetését követeli meg, ami felveti az irányelvek rendeltetését is. Végül felvázolta azokat a lehetőségeket, hogy milyen módon lehet átültetni a magyar jogba a 2008/104/EK irányelv által megkövetelt ideiglenes jellegű a munkaerő-kölcsönzésnek.

Az utolsó előadást Mario Vinkovic, az eszéki egyetem oktatója tartotta. Bár Horvátország még nem tagja az Európai Uniónak, de a szervezők véleménye szerint fontos a csatlakozás előtt álló országok jogharmonizációs eredményeit és problémáit is bemutatni. Az előadás a horvát antidiszkriminációs jogalkotást és az azzal összefüggő problémákat, kérdéseket mutatta be.

Kovács Erika